

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เยาวชนเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าและเป็นกำลังสำคัญของชาติ แต่กระแสดความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และอิทธิพลของโลกยุคโลกาภิวัตน์ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และค่านิยม (จรรยา เศรษฐบุตร, และคณะ, 2541, หน้า 2) การเตรียมเยาวชนให้พร้อมสำหรับอนาคตจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อเยาวชนจะได้รู้จักคิด วางแผน และตัดสินใจเลือกได้อย่างฉลาด มีแนวทางในการดำเนินชีวิตสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม (วุฒิ เหล่าสุนทร, 2536, หน้า 6) ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน (juvenile delinquency) เป็นปัญหาสำคัญซึ่งเป็นผลเสียอย่างร้ายแรงต่อประเทศชาติ ทำให้สังคมไม่สงบสุขก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนทั่วไป ประชาชนขาดความมั่นใจในความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอันมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและสุขภาพจิต ซึ่งรัฐบาลต้องใช้งบประมาณจำนวนมากสำหรับการป้องกันและปราบปราม (มาลิวัลย์ สุทธาพานิชย์, 2533, หน้า 1)

ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นการกระทำผิดในคดีต่าง ๆ เช่น ลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย เล่นการพนัน คดียาเสพติด และกระทำผิดโดยประมาท (โสภา ขปีลมันน์, 2536, หน้า 145) จากสถิติของศาลคดีเด็กและเยาวชน พบว่าตั้งแต่ปีพ.ศ. 2538 เป็นต้นมา คดียาเสพติดเป็นคดีที่เด็กและเยาวชนกระทำผิดมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยเฉพาะยาเสพติดประเภทยาบ้า ในปีพ.ศ. 2542 พบมากถึง 70% ของคดียาเสพติดทั้งหมด (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2542) และในปีพ.ศ. 2543 พบเพิ่มมากขึ้นถึง 80% ของคดียาเสพติดทั้งหมด (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2544) และพบว่ารูปแบบของการกระทำผิด จำนวนของผู้กระทำผิด และความรุนแรงของการกระทำผิด มีแนวโน้มจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ (ศาลเยาวชนและครอบครัว, 2540, หน้า 36) สาเหตุของการกระทำผิดพบว่าเป็นจากครอบครัวและตัวเยาวชนเอง เช่น สภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่ดี มีปัญหาทางครอบครัว สภาพทางร่างกายหรือสภาพทางจิตใจที่ผิดปกติ การเลี้ยงดูและการพนัน (สุชา จันทรธม, 2541, หน้า 77) อิทธิพลของเพื่อน เช่น การคบเพื่อนแกล่ ถูกชักจูงจากเพื่อน ถูกจ้างวาน

สภาพทางอารมณ์ เช่น โกรธ ขาดความยั้งคิด ต้องการแก้แค้น และความอยากรู้ อยากลอง (มาลิวัลย์ สุราพาณิชย์, 2533, หน้า 1)

เยาวชนเหล่านี้อยู่ในช่วงของวัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ มีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ทำให้เยาวชนปรับตัวไม่ได้ ประกอบกับผู้ใหญ่ไม่เข้าใจ ทำให้เด็กมีอารมณ์รุนแรง โกรธง่าย ไม่สามารถที่จะควบคุมตนเองได้ขาดการยับยั้งชั่งใจ หรือทนต่อสิ่งที่อยู่ไม่ได้ ประกอบกับการไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวเนื่องจากเคยสร้างปัญหาให้กับครอบครัวทำให้เยาวชนเกิดความรู้สึกหมดหวังที่จะกลับตัวเป็นคนดี จึงสร้างความรู้สึกล้นหลามให้เกิดขึ้นในตนเอง ทำให้กลายเป็นบุคคลที่มองตนเองและมองโลกในแง่ร้าย ทั้งนี้อาจเนื่องจากการขาดความรัก ความอบอุ่นจากครอบครัว ขาดการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา เมื่อเด็กพ้นจากสถานที่ควบคุมกลับไปสู่สิ่งแวดล้อมแล้วได้รับการดูแลเหยียดหยามจากสังคมและบุคคลรอบข้าง จึงมีผลทำให้เยาวชนกระทำผิดซ้ำอีก (โสภา ขีลมันน์, 2536, หน้า 149-150) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า สาเหตุการกระทำผิดของเยาวชนนั้นมีสาเหตุมาจากทั้งครอบครัว เพื่อนและตัวเยาวชนเอง เพราะเยาวชนเหล่านี้มีจิตใจอ่อนไหวถูกชักจูงได้ง่าย ขาดการควบคุมตนเองให้กระทำพฤติกรรมที่เหมาะสม (Wright, 1975, p. 298) เยาวชนเป็นวัยที่อยู่ในระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาเพื่อรับสถานการณ์ใหม่ของการเป็นผู้ใหญ่ การฝึกให้วัยรุ่นหรือเยาวชนสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับอนาคต และฝึกซ้อมให้มีความตื่นตัวกับปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น และมองเห็นทางเลือกในหลาย ๆ ทาง แล้วพิจารณาเลือกทางที่เห็นว่าดีที่สุด จะช่วยให้เยาวชนสามารถปรับตัว และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุวิมล ลาวรรณา, 2543, หน้า 2)

ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะการมองสู่อนาคตข้างหน้าทีลึกลงกว้างไกล ครอบคลุมพัฒนาบุคคลอื่นและสังคม และเป็นจิตลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ การมุ่งอนาคตเป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลได้เตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในลักษณะที่ส่งคุณค่าของสังคม บุคคลที่ขาดการเตรียมตัวให้เกิดสำนึกในอนาคต หรือมีมโนทัศน์เกี่ยวกับอนาคตในแง่ร้าย จะขาดแรงจูงใจที่จะทำเพื่ออนาคต ขาดความมุ่งหวังในชีวิต ชอบสร้างปัญหาและก่อความเดือดร้อนในสังคม (วุฒิพงษ์ ทองก้อน, 2543, หน้า 26) ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้ รอได้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนา และกฎหมาย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปิจนิก, 2520, หน้า 35-36) ผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตจะเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะคิดถึงเหตุการณ์ระยะยาวในอนาคต รู้จักอดได้ รอได้ ควบคุมตนเอง

ได้ ขอมรับความสำคัญของการวางแผน มีความเป็นพลเมืองดี เช่น มีพฤติกรรมซื้อสัตย์ มีพฤติกรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของกฎหมายบ้านเมือง ไม่ประพฤติดกฏระเบียบของสังคมและมีความเพียรพยายามต่อสู้อุปสรรค (กนกวรรณ อุ่นใจ, 2535, หน้า 1) การส่งเสริมและพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตจะช่วยให้บุคคลโดยเฉพาะเยาวชนเกิดแรงจูงใจที่จะแสวงหาคุณค่าเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเองให้มีความสามารถมองไปในอนาคต มีจุดมุ่งหวังที่จะสร้างสรรค์สังคมให้ดีขึ้น (จรรยา สุวรรณทัต, 2531, หน้า 48)

การพัฒนาเยาวชนให้เรียนรู้คุณค่าและความสำคัญในความเป็นมนุษย์ของตนเองและบุคคลอื่น จะทำให้เยาวชนตระหนักว่าเขาคือใคร สามารถเป็นอะไร และสามารถทำอะไรได้ ให้ความสำคัญแก่บุคคลอื่น รับรู้ความสามารถของตนเองและผู้อื่น (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2542, หน้า 14) พบกับจุดมุ่งหมายของชีวิต มีเป้าหมายที่จะยึดเหนี่ยวให้เขาดำเนินชีวิตต่อไป มีขั้นตอนที่ปฏิบัติได้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น มองความทุกข์ยากในชีวิตอย่างมีความหมายและมีคุณค่า จะทำให้เขาพัฒนาตนในลักษณะมุ่งอนาคตได้ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสมาใช้ในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ถึงแม้ว่าทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสจะไม่มีคำแนะนำของผู้ให้คำปรึกษาแบบเป็นแนวทางให้ปฏิบัติตาม แต่ผู้รับคำปรึกษาก็สามารถคิดเองได้ว่าจะทำอะไรโดยผ่านจิตได้สำนึก และเป็นข้อได้เปรียบเมื่อเทียบกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง การปรับพฤติกรรม และการให้คำปรึกษาแบบอื่น ๆ ทั้งยังจัดการไขกลไกป้องกันตนเองของผู้รับคำปรึกษาด้วย (Villar, 1997 a, pp. 29-45) ทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสเชื่อว่า ปัญหาหรือความทุกข์ทรมานทั้งหลายของมนุษย์นั้นเกิดจากการถูกจำกัดการรับรู้ต่อโลก ด้วยข้อจำกัดทางระบบประสาท ข้อจำกัดส่วนบุคคล เช่น ประสบการณ์ และข้อจำกัดทางสังคมและวัฒนธรรม นอกจากนี้การรับรู้ของมนุษย์ยังได้รับผลกระทบจากกระบวนการลบออก (deletion) การบิดเบือน (distortion) และการขยายผล (generation) โดยจุดมุ่งหมายของทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส เพื่อช่วยให้บุคคลได้วิจักษ์ว่าตนเองได้ลบ บิดเบือน หรือขยายผลประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้ที่ส่วนใดของชีวิตบ้าง โดยใช้จิตได้สำนึกซึ่งไม่มีข้อจำกัดการรับรู้ และไม่มีกระบวนการขยายผล ลบออก และบิดเบือน จึงมีพลังอย่างมากในการที่จะช่วยสรรหาทางเลือกที่มีอยู่มากมายและมีความเป็นไปได้มาใช้ในการแก้ปัญหา จิตได้สำนึกจะช่วยขยายการรับรู้ กระตุ้นให้บุคคลได้ใช้พลังบวก (resources) ของตนเองที่ซ่อนอยู่ และพัฒนากลวิธีในการแก้ไขความทุกข์อย่างเหมาะสม (Mattakotttil, 1983 cited in Villar, 1997 a, pp. 27-29)

เทคนิคของทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสมีหลายเทคนิควิธีการแต่ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกเทคนิคการวางแผนอนาคต (future planner) ซึ่งเป็นเทคนิคที่ช่วยให้บุคคลที่ทุกข์

กรรมานหลุดพ้นจากสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตและกลายเป็นสิ่งยึดติดในชีวิตของเขา ทำให้บุคคลมองโลกในแง่ร้ายซึ่งสิ่งเหล่านี้จะถูกจำกัดให้หมดไปบุคคลจะดำเนินชีวิตไปอย่างมีจุดหมายมีการวางแผนที่ดีและดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการที่ตกลงใจโดยการทำให้บุคคลเข้าใจตนเองและสถานการณ์โดยพิจารณาคุณลักษณะของตนเอง ช่วยให้พบบุคลิกลักษณะและลักษณะนิสัยเฉพาะตัว

ความต้องการ/ความปรารถนาส่วนตัว ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ความสามารถพิเศษ ค่านิยม สภาพส่วนตัวและสภาวะแวดล้อมที่มีอำนาจของพวกเขา สามารถนำมาประกอบการเลือกและสร้างทางเลือกเป็นเป้าหมายที่เหมาะสมมากที่สุดสำหรับตนเอง มีการกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจนที่สามารถปฏิบัติได้ และดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เป้าหมายคือสิ่งที่บุคคลต้องทำ ต้องเป็น หรือต้องมี เป้าหมายจะให้ทิศทางแก่ชีวิตของบุคคลเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องถึงการกระทำทั้งหมดของบุคคล เมื่อบุคคลไม่มีเป้าหมายเขาจะรู้สึกหมดหวัง ไม่มีความปรารถนาที่จะมีชีวิตอยู่ ความทุกข์ใจเสียใจจะบังเกิดขึ้น เป้าหมายจะช่วยบ่งชี้การดำเนินชีวิตต่อไปอย่างมีจุดหมายหมาย เป้าหมายเป็นการเปิดประตูของชีวิตใหม่ ซึ่งเมื่อบุคคลมีเป้าหมายและขั้นตอนที่เหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของเขาก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงจากที่ปฏิบัติอยู่ เทคนิคการวางแผนอนาคตพัฒนาจากพื้นฐานข้อจำกัดที่ว่า บุคคลต้องการมีอนาคตที่ดีแต่ไม่มีทิศทางปฏิบัติที่ชัดเจนเพราะไม่รู้จักตัวตนที่แท้จริงของตนเอง บุคคลสามารถเป็นผู้มีความสุขประสบความสำเร็จได้หากว่ารู้จักลักษณะนิสัยและเป้าหมายที่เหมาะสมของตนเอง และบุคคลจะมีการตัดสินใจที่ชัดเจนแน่วแน่ในการดำรงชีวิตและมีทัศนคติทางบวกต่อชีวิต เมื่อบุคคลเห็นว่าเป้าหมายสามารถปฏิบัติได้ และเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติอย่างชัดเจนที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น เทคนิคการวางแผนอนาคตของทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสเป็นเทคนิคที่ช่วยบุคคลที่ทุกข์ทรมานเปลี่ยนแปลงไปจากที่เขาเป็นอยู่ โดยช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเองและสถานการณ์เกี่ยวข้องของระบุนทางเลือกสร้างทางเลือกจากการเลือกและดำเนินการตามการตัดสินใจของตนเอง ช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตไปอย่างมีจุดหมายหรือมีเป้าหมายและยังสนับสนุนให้ผู้รับคำปรึกษาค้นพบพลังบวกที่มีในตนเองมาใช้ในการระบุนทางเลือกและสร้างทางเลือกนั้น

เยาวชนที่กระทำผิดมักจะถูกควบคุมตนเองให้กระทำพฤติกรรมที่เหมาะสม ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตดี ไม่นึกถึงอนาคต ไม่สามารถอดได้ รอได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางสังคม เยาวชนเหล่านี้จะมองโลกในแง่ร้าย ดำเนินชีวิตไปอย่างไรจุดหมาย ไม่มีเป้าหมายทั้งเป้าหมายต่อตนเองและเป้าหมายต่อผู้อื่นและสังคม ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการรับรู้และให้ความหมายต่อโลกที่บิดเบือนไปจากความจริง เริ่มตั้งแต่ประสบการณ์ในวัยเด็กจนถึงปัจจุบันทำให้รับรู้ว่าความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ตนกระทำไม่มีค่า ไม่ได้ได้รับการยอมรับจากสังคม ขาดความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่และบุคคลสำคัญในชีวิต หากบุคคลเปลี่ยน

แปลงการรับรู้ที่เคยมีได้ โดยกำหนดเป้าหมายต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคมเป็นเป้าหมายเพื่อให้บุคคลประสบความสำเร็จ มีความพอใจในชีวิต มองเห็นชีวิตเป็นสิ่งที่มีความหมายก็จะเห็นคุณค่าของชีวิต มีความยินดีต่อสิ่งที่คิดเชื่อ และกระทำ เมื่อชีวิตมีความหมายก็จะเห็นคุณค่าของตนเอง ผู้อื่นและของโลก ทำให้บุคคลเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคมที่ตนมีส่วนร่วม มีสัมพันธภาพที่ดีต่อครอบครัว บุคคลในสังคม ดังเช่นการศึกษาของ เซลลาดูไร (Selladurai, 1996 cited in Villar, 1997 b, pp. 91-92) ที่พบว่า การใช้เทคนิคการวางแผนอนาคตจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามีความรู้สึกมั่นคงในชีวิต เปลี่ยนความคิดความรู้สึกที่ไม่ดีเป็นความคิดความรู้สึกที่ดี มีความวิตกกังวลลดลง และค้นพบความจริงว่าเขาเป็นมนุษย์คนหนึ่งซึ่งสามารถกระทำผิดได้ ตนเองสามารถมีอนาคตที่สดใสได้ มีความเข้มแข็งในชีวิต มีจุดหมายในชีวิต ดังนั้นเทคนิคการวางแผนอนาคตน่าจะสามารถช่วยพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนที่กระทำผิดได้

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทดลองนำทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส โดยใช้เทคนิคการวางแผนอนาคต มาช่วยพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เทคนิคการวางแผนอนาคตจะช่วยให้เยาวชนได้เข้าใจตนเองและสถานการณ์ และค้นพบพลังบวกที่มีอยู่ในตนเองมาใช้ในการระบุทางเลือก สร้างทางเลือกจากการเลือกและดำเนินการตามการตัดสินใจของเขา ทำให้ดำเนินชีวิตไปอย่างมีจุดหมาย รับรู้ถึงศักยภาพและขอบเขตความสามารถที่ตนมี มีจุดหมายในการดำเนินชีวิต มีขั้นตอนที่ชัดเจนในการกระทำเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในเป้าหมายนั้น ช่วยให้เยาวชนมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีการกระทำที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสโดยใช้เทคนิคการวางแผนอนาคตที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนระหว่างกลุ่มที่ได้รับคำปรึกษาและกลุ่มควบคุมในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสโดยใช้เทคนิคการวางแผนอนาคตที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี กลุ่มที่ได้รับคำปรึกษาในระยะหลังการทดลองกับระยะก่อนการทดลอง และระยะติดตามผลกับระยะก่อนการทดลอง

สมมติฐานในการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง
2. เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสโดยใช้เทคนิคการวางแผนอนาคตมีลักษณะมุ่งอนาคตระยะหลังการทดลองสูงกว่าเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มควบคุม
3. เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสโดยใช้เทคนิคการวางแผนอนาคตมีลักษณะมุ่งอนาคตระยะติดตามผลสูงกว่าเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มควบคุม
4. เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสโดยใช้เทคนิคการวางแผนอนาคตมีลักษณะมุ่งอนาคตระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง
5. เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสโดยใช้เทคนิคการวางแผนอนาคตมีลักษณะมุ่งอนาคตระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนด้านการให้คำปรึกษา ให้นำความรู้ ความเข้าใจและหลักการใช้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะทำให้ผู้ศึกษาได้นำทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสไปใช้ในการปฏิบัติงานการให้คำปรึกษาอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพด้วยเทคนิคการให้คำปรึกษาที่กระชับและได้ผลเร็ว
2. เป็นแนวทางให้บุคลากรด้านการให้คำปรึกษา ได้มีทางเลือกเพิ่มมากขึ้นในการเลือกใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษา โดยนำทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสด้วยเทคนิคการวางแผนอนาคตไปประยุกต์ใช้ในการให้คำปรึกษา
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคต ให้แก่เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ให้ค้นพบศักยภาพที่มี นำมาใช้ระบุเป้าหมายและขั้นตอนที่จะนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมใหม่ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ในวงวิชาการให้คำปรึกษาในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสโดยใช้เทคนิคการวางแผนอนาคต เพื่อเพิ่มลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งมีขอบเขตการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นเยาวชนอายุ 16-18 ปี ที่กระทำผิดและอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ที่มีคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 และมีความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย สุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 16 คน แล้วทำการสุ่มเข้ากลุ่ม (random assignment) เป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 วิธีการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสโดยใช้เทคนิคการวางแผนอนาคต และวิธีปกติ

2.1.2 ระยะเวลาของการทดลอง จำแนกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส (neuro-linguistic programming : NLP) หมายถึง โครงสร้างประสบการณ์เฉพาะที่เกิดขึ้น ผ่านระบบประสาทสัมผัสทั้ง 5 เข้าสู่กระบวนการป้อนรหัสและให้ความหมายเพื่อแสดงออกมาเป็นวัจนะและอวัจนะภาษาโดยจิตสำนึกและจิตใต้สำนึกของแต่ละบุคคล

โปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสมีหลายเทคนิควิธี แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคการวางแผนอนาคต (future planner)

2. เทคนิคการวางแผนอนาคต (future planner) หมายถึง การทำให้บุคคลเข้าใจตนเองและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยพิจารณาคุณลักษณะของตนเองโดยการช่วยให้ค้นพบบุคลิกลักษณะเฉพาะตัว ความต้องการ/ความปรารถนาส่วนตัว ความถนัด ความสามารถ ความสามารถพิเศษ

ค่านิยม สภาพแวดล้อมและสถานะแวดล้อม ที่มีอำนาจของพวกเขา นำมาระบุการเลือกและสร้างทางเลือกจากการเลือกเป็นเป้าหมายที่เหมาะสมมากที่สุดสำหรับตนเองที่จะปฏิบัติได้ กำหนดขั้นตอนที่ชัดเจนที่สามารถปฏิบัติได้ และดำเนินการตามการตัดสินใจของตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น เมื่อบุคคลมีเป้าหมายและขั้นตอนที่เหมาะสมสามารถปฏิบัติได้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของเขาก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงจากที่เป็นอยู่ได้

เทคนิคการวางแผนอนาคต ประกอบด้วยขั้นตอน 19 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ

Professor. Dr. Imelda V. G. Villar โดยผู้ให้คำปรึกษาดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ

1. ผ่อนคลายผู้รับคำปรึกษาให้อยู่ในวงค์
2. ให้ผู้รับคำปรึกษากำหนดสัญญาณ “ใช่” “ไม่ใช่” และ “คำสั่งไม่ชัดเจน”
3. ให้ผู้รับคำปรึกษาระบุบุคลิกและลักษณะนิสัยเฉพาะตัวที่จะนำมาระบุเป้าหมายในชีวิต
4. ให้ผู้รับคำปรึกษาระบุความต้องการและความปรารถนาที่จะนำมาระบุเป้าหมายในชีวิต
5. ให้ผู้รับคำปรึกษาระบุความสนใจที่จะนำมาระบุเป้าหมายในชีวิต
6. ให้ผู้รับคำปรึกษาระบุพลังบวกแห่งตนที่จะนำมาระบุเป้าหมายในชีวิต
7. ให้ผู้รับคำปรึกษาระบุค่านิยมที่จะนำมาระบุเป้าหมายในชีวิต
8. ให้ผู้รับคำปรึกษาระบุเงื่อนไขและสภาพความต้องการที่ต้องพิจารณาในการวางแผนสำหรับชีวิต
9. ให้ผู้รับคำปรึกษานำบุคลิกลักษณะเฉพาะตัว ความต้องการ/ความปรารถนา ความสนใจ พลังบวกแห่งตน ค่านิยม เงื่อนไขและสภาพความต้องการ ที่ระบุไว้มารวมกันในการพิจารณาและระบุเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวที่เหมาะสม
10. ให้ผู้รับคำปรึกษาสร้างประสบการณ์ความรู้สึกต่อเป้าหมายที่เลือก
11. ให้ผู้รับคำปรึกษาดัดสินใจความน่าพอใจของเป้าหมาย สร้างความมั่นใจว่าเป็นเป้าหมายที่จะกระทำให้ได้
12. ให้ผู้รับคำปรึกษาตรวจสอบสภาพถึงความสัมพันธ์ของเป้าหมายที่ระบุกับด้านต่าง ๆ ของเป้าหมายเดิม เช่น ด้านที่สร้างสรรค์ ด้านการรับรู้ที่ชัดเจน เป็นต้น
13. ให้ผู้รับคำปรึกษาให้รายละเอียดขั้นตอน
14. ให้ผู้รับคำปรึกษาฝึกประสบการณ์ขั้นตอนที่ได้รับ
15. ให้ผู้รับคำปรึกษาดัดสินใจความน่าพอใจของขั้นตอน สร้างความมั่นใจว่าเป็นขั้นตอนที่ควรนำไปปฏิบัติ

16. ให้ผู้รับคำปรึกษาตรวจสอบสภาพถึงความสัมพันธ์ของการกระทำขั้นตอนใหม่กับด้านต่าง ๆ ของการกระทำขั้นตอนเดิม เช่น ด้านที่สร้างสรรค์ ด้านการรับรู้ที่ชัดเจน เป็นต้น

17. ให้ผู้รับคำปรึกษาระบุสัญญาณกระตุ้นของประสาทสัมผัสทั้งห้า ซึ่งอาจจะเป็นจากการเห็น การได้ยิน หรือความรู้สึก เพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้นำขั้นตอนที่เหมาะสมมาปฏิบัติเมื่อต้องการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

18. ให้จิตใต้สำนึกของผู้รับคำปรึกษาส่งข่าวสารสุดท้ายให้จิตสำนึกรับรู้

19. ผู้ให้คำปรึกษาขอบคุณจิตใต้สำนึกของผู้รับคำปรึกษา และให้จิตใต้สำนึกรับประกันว่าผู้รับคำปรึกษาได้ฝึกประสบการณ์ในขั้นตอนที่ได้เลือกสรรมาแล้ว และจะตอบสนองข่าวสารที่ส่งมาให้เหมาะสมกับเวลา สถานที่ และสถานการณ์ (สร้างสัญญาณพลังโดยใช้มือแตะเข้าทั้ง 2 ข้าง ก่อนที่จะลืมตา)

ขั้นตอนที่ *20 - *21 จะใช้ต่อเมื่อมีด้านที่ไม่เห็นด้วยในขั้นตอนที่ 12

*20. ขอให้ด้านที่ไม่เห็นด้วยกับเป้าหมายสื่อสารกับด้านที่สร้างสรรค์

*21. ขอให้จิตใต้สำนึกปรับปรุงเป้าหมายและตัดสินใจยอมรับเป้าหมายที่ปรับปรุงแล้ว (เมื่อได้คำตอบว่าใช่ กลับไปทำขั้นตอนที่ 10 และดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไป)

ขั้นตอนที่ **22 - **23 จะใช้ต่อเมื่อมีด้านที่ไม่เห็นด้วยในขั้นตอนที่ 16

**22. ขอให้ด้านที่ไม่เห็นด้วยกับขั้นตอนสื่อสารกับด้านที่สร้างสรรค์

**23. ขอให้จิตใต้สำนึกปรับปรุงขั้นตอนและตัดสินใจยอมรับขั้นตอนที่ปรับปรุงแล้ว (เมื่อได้คำตอบว่าใช่ กลับไปทำขั้นตอนที่ 10 และดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไป)

3. ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง การรับรู้ของเยาวชนด้านการดำรงชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมายโดยสามารถคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ศึกษาแนวทางแก้ปัญหา วางแผนปฏิบัติ เพื่อรับผลดีหรือผลเสีย หรือแก้ไขปัญหาก็จะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนสามารถควบคุมตนเองในการกระทำหรือละเว้นการกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเองเพราะเล็งเห็นผลเสียที่จะเกิดตามมาทั้งแก่ตนและผู้อื่นในภายหลัง ให้ปฏิบัติเป็นขั้นตอนตามแผนที่วางไว้เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคต ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตมีคุณลักษณะ ดังนี้

3.1 สามารถคาดการณ์ไกล ได้แก่ ความสามารถในการคาดคะเนแนวโน้มของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เห็นความสำคัญของอนาคต และตัดสินใจเลือกการกระทำอย่างเหมาะสม

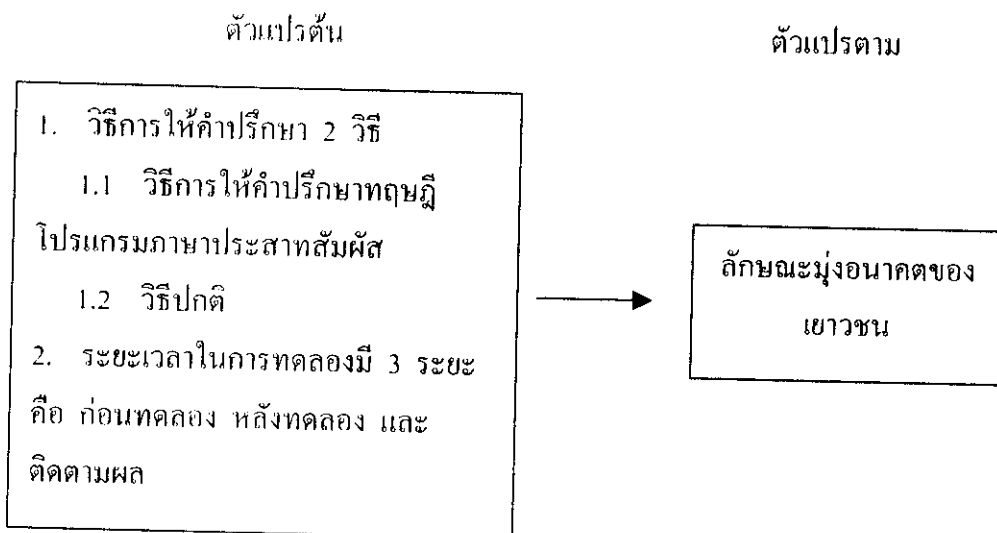
3.2 สามารถวางแผน ได้แก่ ความสามารถในการตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิต ศึกษาแนวทางแก้ปัญหา และวางแผนดำเนินการเพื่อเป้าหมายในชีวิต เช่น การศึกษา และการประกอบอาชีพในอนาคต

3.3 สามารถควบคุมตนเอง ได้แก่ ความสามารถในการควบคุมตนเองให้กระทำหรือละเว้นการกระทำพฤติกรรมบางอย่างตามความต้องการของตนเอง เพราะเล็งเห็นผลดีหรือผลเสียที่จะเกิดตามมาในภายหลัง มีความเชื่อมั่นในผลของการกระทำ รู้จักเลือกกระทำและรอคอยผลที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และมีความเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อประสบความสำเร็จในชีวิต

4. วิธีปกติ หมายถึง วิธีการให้คำปรึกษาตามรูปแบบและกิจกรรมที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจัดให้

5. เยาวชน หมายถึง เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 16-18 ปี ที่กระทำผิดและอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

6. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หมายถึง หน่วยงานของกระทรวงยุติธรรม ดำเนินการโดยผู้บัญชาการสถานพินิจและบุคลากรวิชาชีพต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกันเป็นสหวิชาชีพกันประกอบด้วยพนักงานคุมประพฤติ นักจิตวิทยา ครู ฯลฯ เพื่อการศึกษาค้นคว้าถึงสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน และช่วยเหลือบำบัดแก้ไขให้ได้กลับมาเป็นพลเมืองดี ทำหน้าที่พินิจและประมวลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิดในคดีอาญา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย